

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 maja 2014r.

PS-KNPS.431.6.11.2014/MB1

**Pani
Violetta Kalin
Dyrektor
MOPS w Świdnicy
ul. Wałbrzyska 15
58-100 Świdnica**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-19 marca 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu,
- Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler
z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 20 grudnia 2013 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2014 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy pełniła Pani Violetta Kalin, zatrudniona na stanowisku od dnia 01 września 2009r. odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 22 kwietnia 2014 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy w kontrolowanym zakresie.

Z ustaleń kontroli wynika, że Gmina Miejska Świdnica realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8 i 9 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie był informowany o potrzebach w tym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7 Dyrektor Ośrodka na podstawie Zarządzeń Nr 0151-

251/09 Prezydenta Miasta Świdnica z dnia 1 września 2009r. załatwiał sprawy i wydawał decyzje administracyjne dotyczące potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

W zakresie realizacji zadań własnych Gmina Miejska Świdnica realizowała zadania dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadanie wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 nie było realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia (art. 17 ust. 2 pkt 3), gdyż osoby potrzebujące takiego wsparcia kierowane są do odpowiedniego typu placówki zlokalizowanej jak najbliżej miejsca zamieszkania.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Miejska Świdnica realizowała zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1, pkt 3, 9 i 6 - w zakresie dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm. oraz Uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 4, 5, 7 i 8 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

MOPS w Świdnicy realizował także zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz zgodnie z art.110 ust. 4 koordynował realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjętej Uchwałą Nr VII/46/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011r.

Dyrektor Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność, jednakże osobom zgłaszającym się udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz pomagano w wypełnianiu wymaganych dokumentów. Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy), jednakże pracownicy socjalni udzielali klientom niezbędnych porad wskazówek koniecznych do uzyskania orzeczenia.

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych. Skontrolowano akta osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Dokonano również analizy dokumentacji osób otrzymujących pomoc w formie usług opiekuńczych, osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób, którym przyznano pomoc w zakresie schronienia, zapewnienia posiłku, jak i udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego. Ponadto ustalono, że wszystkie osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowiskach: dyrektora i pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy spełnia wymogi art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Postępowania wszczynane były prawidłowo - zgodnie z art. 102 ustawy o pomocy społecznej, a wywiady środowiskowe, na podstawie których rozpoznawano sytuację materialno – bytową ubiegających się o pomoc, sporządzane były terminowo i rzetelnie. Decyzje administracyjne kończące prowadzone postępowania wydawane były terminowo. Świadczenia pieniężne były przyznawane i wypłacane od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

Na sformułowanie oceny wpływ miały również stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości/uchybienia:

- 1) brak uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- 2) brak uchwały rady gminy dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia,
- 3) brak dokumentu określającego zasady organizowania pogrzebu;
- 4) nie wszystkim decyzjom nadawany był rygor natychmiastowej wykonalności, w przypadku realizacji świadczenia przed uprawomocnieniem się decyzji,
- 5) w decyzjach dot. odpłatności za dom pomocy społecznej brak wskazania odpłatności strony za pierwszy, niepełny miesiąc jej pobytu w placówce.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Gmina Miejska Świdnica nie posiada uchwały dotyczącej określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (art. 96 ust. 2) oraz uchwały w sprawie wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu tego świadczenia (art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej).

Gmina nie posiada też uchwały w sprawie sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Z uwagi na fakt, że sprawienie pogrzebu należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym konieczne jest uregulowanie tej kwestii, na co wskazuje zapis art. 44 ustawy o pomocy społecznej.

We wszystkich skontrolowanych decyzjach dot. przyznania zasiłków okresowych, zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych oraz pomocy w postaci posiłków i zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu „pomoc państwa w zakresie dożywiania” brakowało przywołania art. 108 k.p.a., mimo, iż świadczenia realizowane były przed uprawomocnieniem się decyzji.

W sprawie Nr 2 (H.C) w decyzji Nr DPS.42162.1.2014 z dn. 09.01.2014r. nie wskazano ile będzie wynosiła odpłatność strony za pierwszy, niepełny miesiąc jej pobytu w placówce. Strona została przyjęta do DPS w dniu 27.12.2013r. i jak wynika z przedłożonej dokumentacji jej odpłatność za 5 dni grudnia ustalona została prawidłowo, tj. wynosiła 164,14 zł. i opłata w takiej wysokości została wniesiona przez stronę.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:

1. Podjąć działania zmierzające do podjęcia uchwały dot. zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 96 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
2. Podjąć działania zmierzające do podjęcia uchwały określającej wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

Podstawa prawna: art. 43 ust. 10, art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

3. Podjąć działania zmierzające do opracowania dokumentu określającego sposób sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Podstawa prawna: art. 17 ust.1 pkt 15, art. 44 ustawy z dn.12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie.

4. Decyzje administracyjne dot. świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. W sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne dotyczące przyznawania świadczeń pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. – tj. w szczególności w decyzjach wydawanych w sprawach odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wskazywać rzeczywistą kwotę miesięcznej odpłatności danej osoby z tego tytułu.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

Termin realizacji: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Wojciech Murdzek
Prezydent Świdnicy
Urząd Miejski w Świdnicy
ul. Armii Krajowej 49, 58-400 Świdnica

2. a/a